

RĪGAS SĀKUMSKOLA “VALODIŅA”

Krišjāņa Barona iela 25-36, Rīga, LV-1011, tālrunis 67848880, 67848877, e-pasts:
rvalsk@riga.lv

RĪGAS SĀKUMSKOLAS “VALODIŅA” AUDZINĀŠANAS DARBA PROGRAMMA 2024. – 2027. GADAM

AUDZINĀŠANAS DARBA ORGANIZĒŠANA

Rīgas sākumskolas “Valodiņa” audzināšanas programma ir Izglītības iestādes reglamentējošs dokuments, kas nosaka audzināšanas darba mērķus un uzdevumus.

Audzināšana ir mērķtiecīgi organizēts cilvēkdarbības process, kas virzīts uz sociālās kultūras pieredzes nodošanu no paaudzes paaudzei, uz jaunās paaudzes vērtīborientāciju un pašregulācijas veidošanu un garīguma izkopšanu. Izglītības iestādes attīstības stratēģija, mērķi un uzdevumi nodrošina audzināšanas darbību, kas sekmē katra skolēna harmonisku un vispusīgu attīstību.

Audzināšanas procesā veidojas un attīstās personības attieksme pret cilvēku, darbu, kultūras vērtībām, dabu, sabiedrību, valsti. Tas nodrošina iespēju kļūt par pilntiesīgiem sabiedrības locekļiem, pašiem noteikt savu dzīvi, rīcību un būt atbildīgiem par to.

Veidojot demokrātisku sabiedrību, audzināšanas mērķis ir brīva, patstāvīga un atbildīga personība. Skolēni jāsaģatavo dzīvei Eiropā un pasaulē, saglabājot savu kultūras identitāti. Spēcīgu valsti var veidot tikai vesela, gudra un stipra tauta, tāpēc audzināšanas darbības rezultātā ir jārada skolēnos vēlme sevi garīgi un fiziski pilnveidot, bet tas nav iespējams bez savstarpējo attiecību kultūras un sapratnes.

Bez zināšanu uzkrāšanas būtiski ir iemācīt jauno cilvēku integrēties sabiedrībā un nostiprināt attieksmi pret dzīves pamatvērtībām, tai skaitā pret sevi un savu veselību kā līdzekli citu vērtību iegūšanai.

Programmā ir ievēroti normatīvie akti, kas reglamentē audzināšanas darbības īstenošanu:

- Izglītības likums;
- Bērnu tiesību aizsardzības likums;
- ANO Konvencija par bērnu tiesībām;
- Ministru kabineta 15.07.2016. noteikumi Nr.480 “Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība”;
- Valsts izglītības satura centra prioritārie virzieni audzināšanas darbam;
- Rīgas sākumskolas “Valodiņa” prioritātes, mērķi un uzdevumi.

AUDZINĀŠANAS DARBA MĒRĶIS UN UZDEVUMI

Mērķis:

Nodrošināt iespēju katram izglītojamam kļūt par krietnu cilvēku un atbildīgu personību sabiedrībā, attīstot skolēniem dzīves prasmes un bagātinot kultūrvēsturisko pieredzi, stiprinot piederību ģimenei, klasei, skolai, sabiedrībai, valstij.

Uzdevumi:

1. Organizēt pasākumus skolēnu nacionālās identitātes un valstiskuma apziņas, lojalitātes Latvijas valstij, Satversmei, Eiropas un pasaules kultūrtelpai un vērtībām patriotisma audzināšanā, t.sk. skolas, valsts svētku svinēšana un atceres dienu atzīmēšana, skolas tradīciju kopšana, veidošana (koncerti, izstādes, konkursi, Valodas svētki, klases stundas, līnijas, sacensības, godināšanas, atceres un piemiņas pasākumi, tikšanās, ekskursijas, u.c.);
2. Pastāvīgi akcentēt uzmanību skolēnu sociāli emocionālajai audzināšanai - savstarpējo attiecību kultūrai, konfliktu risināšanai, iecietības veicināšanai, savu pienākumu un tiesību ievērošanai,

pamatvērtību popularizēšanai (klases stundas, pieredzes apmaiņa, lomu spēles, tikšanās ar speciālistiem, labdarības akcijas);

3. Radīt izpratni par skolēnu pašpārvaldes darbību, nodrošināt skolēnu līdzdalību skolas dzīves jautājumu risināšanā spēju brīvi un patstāvīgi domāt un atbildīgi rīkoties, pašdisciplīnu, izpratni par pienākumiem un tiesībām (informēšana, pasākumu organizēšana, aptaujas, akcijas);

4. Veicināt skolā interešu izglītības programmu daudzveidību un to īstenošanu atbilstoši skolēnu interesēm, vajadzībām un skolas finansējumam (interesu izglītības programmu piedāvājums, piedalīšanās skolas un ārpusskolas pasākumos, valsts skatēs un konkursos);

5. Attīstīt attieksmi pret darbu, kā personības pašrealizācijas un eksistences līdzekļu iegūšanas veidu, organizējot pasākumus karjeras izglītības īstenošanā (Karjeras izglītības nodarbības, klases stundas, anketēšana, ekskursijas, tikšanās ar vecākiem, skolas absolventiem, citu skolu pārstāvjiem);

6. Attīstīt cieņu pret dzīvību, sevi un citiem, drošu paradumu izkopšanu, organizēt pasākumus skolēniem par drošības jautājumiem un rīcību ekstremālos apstākļos, veselīgu dzīvesveidu un atkarību profilaksi (tikšanās, praktiskas nodarbības, klases stundas, konkursi, mācību ekskursijas, evakuācijas).

7. Veicināt un īstenot Skolas audzināšanas darba formu dažādību (Skolas tradīcijas, pasākumi, sadarbības partneru iesaistīšana, iniciatīva “Latvijas skolas soma”), aktualizējot ārpusstundu pasākumu mērķtiecību un jēgpilnu norisi.

8. Turpināt meklēt inovatīvas idejas, metodes veiksmīgai sadarbībai ar vecākiem (vecāku sapulces, lekcijas, kopīgi pasākumi, klases vakari, ekskursijas, radošās darbnīcas, izstādes).

AUDZINĀŠANAS DARBA PRIORITĀTES 2024.- 2027. GADAM

2024./2025.m.g.	2025./2026.m.g.	2026./2027.m.g.
<ul style="list-style-type: none"> Iepazīstināt skolēnus ar dažādiem karjeras izglītības jautājumiem, atbilstoši vecumposmam, dod iespēju iepazīt dažādas profesijas, to raksturīgās iezīmes visās klašu grupās. 	<ul style="list-style-type: none"> Psiholoģiski labvēlīgas un fiziski drošas vides nodrošināšana izglītības iestādē, īstenojot pozitīvu sadarbību visos līmeņos: izglītojamais - pedagogs – vecāks – skolas administrācija. Ievērot vienlīdzību, neatkarīgi 	<ul style="list-style-type: none"> Interesu izglītības programmu piedāvājuma paplašināšana. Skolas vērtību iedzīvināšana mācību un audzināšanas darbā, skolas vidē.

<ul style="list-style-type: none"> • Īstenojot sociāli emocionālās mācīšanās principus, veicināt pedagoģu un skolēnu labjūtību skolā. 	no skolēna vai viņa ģimenes locekļu tautības, valodas, sociālās izcelsmes, veselības stāvokļa vai citu apstākļu dēļ.	
--	--	--

1. Rīgas sākumskolas “Valodiņa” skolēnu valstiskās un patriotiskās audzināšanas pasākumu mērķi un uzdevumi:

- Attīstīt piederības sajūtu savai ģimenei, skolai, savai zemei un valstij.
- Godināt valsts dibinātājus un pieminēt notikumus, kas ietekmējuši Latvijas valsts izveidi.
- Rast iespēju katram skolēnam piedalīties vecumposmam atbilstošās aktivitātēs, apliecinot savu talantu un radošumu.
- Skolotājiem plānot un īstenot pasākumus, kas veicina pilsonisko līdzdalību, piederību valstij.
- Organizēt Latvijas kultūrvidi izzinošas ekskursijas.

2. Audzināšanas darba pamatprincipi:

- **sadarbība** – audzināšanas jautājumu risināšanā iesaistās visas ieinteresētās puses:
Izglītības iestādes pedagogi un darbinieki, izglītojamie un viņu vecāki, valsts un pašvaldības institūcijas, nevalstiskās organizācijas un sabiedrība;
- **sistēmiskums** – audzināšanas darba sistēmas un attīstības nodrošināšana;
- **nepārtrauktība un pēctecība** audzināšanas darba īstenošanā un mērķu sasniegšanā;
- **ilgtspēja** – izglītības lēmumu pamatotība un līdzsvarota attīstība;
- **vienotība un veselums** – audzināšanas darbība ir īstenojama vienotā izglītības procesā;
- **atvērtība** informācijai un dialogam, sadarbībai, inovācijām.

3. Audzināšanas procesā būtiskākie izkopjamie tikumi:

atbildība – griba un spēja paredzēt savas izvēles un rīcības sekas un rīkoties, respektējot cita cilvēka cieņu un brīvību;

centība – čaklums, uzcītība, rūpība un griba jebkuru darbu veikt pēc iespējas mērķtiecīgāk, kvalitatīvāk un produktīvāk;

drosme – izlēmība, baiļu pārvarēšana, rakstura stingrība, situācijas novērtēšana un cieņpilna rīcība, uzņēmība, centieni pēc taisnīgā un labā;

godīgums – uzticamība, patiesums, vārdu un darbu saskaņa;

gudrība – māka izmantot zināšanas savā un sabiedrības dzīvē;

laipnība – vēlēba, atsaucība pret citiem, pieklājība;

līdzcietība – attīstīta empātija, vēlme iejusties otra pārdzīvojumos un aktīvs atbalsts;

mērenība – rīcības un uzskatu līdzsvarotība, spēja nošķirt saprātīgas vēlmes no nesaprātīgām un atteikties no nevajadzīgā, atturēšanās no tā, kas traucē personas attīstību;

savaldība – uzvedības un emociju izpausmju kontrole un vadība, respektējot savu un citu cilvēku brīvību, kā arī cienot sevi un citus;

solidaritāte – savstarpējs atbalsts un rīcības saskaņotība, rūpes par savu, citu un kopīgu labumu, demokrātisks dialogs ar citiem;

taisnīgums – godprātīga lemsana, cilvēktiesību un citu saprātīgu interešu un morāles normu ievērošana;

tolerance – iecietība, vēlme izprast atšķirīgo (piemēram, cilvēka ārējo izskatu, veselības stāvokli, uzvedību, viedokli, ticību, paražas).

2024./2025. mācību gadā akcentējamie tikumi:

2025/.2026. mācību gadā akcentējamie tikumi:

2026/.2027. mācību gadā akcentējamie tikumi:

4. Audzināšanas darba galvenie virzieni:

Audzināšanas darba galvenie virzieni tiek plānoti saskaņā ar VISC (Valsts izglītības satura centrs) izstrādāto metodisko līdzekli „Klases stundu programmas paraugs”, projekta “Mācīties būt” rokasgrāmata skolēnu sociāli emocionālo prasmju novērtēšana skolā, „Atbalsta materiāli pilsoniskās audzināšanas un pilsoniskās līdzdalības sekmēšanai”, Ministru kabineta 2014.gada 12.augusta noteikumu Nr.468 24.pielikuma 13.2 punktu:

- Vērtībizglītība;
- uzvedība un saskarsmes kultūra;
- patriotisms un pilsoniskā līdzdalība;
- veselīga dzīvesveida pamati un atkarību profilakse;
- darbība ekstremālās situācijās un drošība;
- karjeras izvēle;
- personības attīstība;
- līderība, kritiskā un radošā domāšana;
- finanšu pratība un uzņēmējspējas.

5. Audzināšanas darba formas un metodes:

Izpratnes veidošanai

- sistemātisks izklāsts,
- pārrunas,
- literatūras izmantošana un lasīšana,
- diskusijas,
- situācijas analīze,
- pašanalīze,
- mācību ekskursijas,
- pārgājieni.

Prasmju veidošanai

- demonstrējumi,
- novērojumi dabā,
- lomu spēles,
- grupu darbs,
- pētījumi,
- projektu metode,
- akcijas,
- tikšanās,
- konkursi,
- draudzības pasākumi.

Darba formas

- audzināšanas stundas,
- svētku dienas,
- skolas pasākumi,
- muzeju, kino, teātru apmeklējumi,
- sporta pasākumi,
- ekskursijas,
- praktiskais darbs,
- anketēšana, aptaujas.

Sadarbība ar vecākiem

- Jaunuzņemto 1.1 klašu vecāku tikšanās ar Rīgas sākumskolas “Valodiņa” administrāciju un pedagogiem.
- Vecāku darbība Rīgas sākumskolas “Valodiņa” skolas padomē.
- Vecāku kopsapulces un izglītojošas lekcijas.
- Vecāku dienas.
- Klases audzinātāja individuālās tikšanās ar vecākiem 2 reizes gadā.
- Atbalsts vecākiem – pēc vecāku iniciatīvas vai pēc klases audzinātāja/pedagoga/administrācijas ierosinājuma, vajadzības gadījumā pieaicinot skolas atbalsta personāla speciālistus.
- Vecāku informēšana – skolvadības sistēma E-klase, Rīgas sākumskolas “Valodiņa” mājas lapa www.valodina.lv, individuāla sazināšanās.
- Klašu vecāku sanāksmes/individuālas sarunas.
- Tikšanās ar mācību priekšmetu pedagogiem.
- Rīgas sākumskolas “Valodiņa” klašu pasākumi ar vecāku līdzdalību 2 reizes gadā.

6. Klases audzināšanas stundās iekļaujamās tēmas

Klašu grupa: 1. – 3. klase

Mērķis: veidot labvēlīgu vidi klasē, nodrošinot skolēniem prasmes būt kopā ar citiem un iespējas apzināties sevi kā individualitāti.

Uzdevumi:

- apzinoties un iepazīstot kultūru daudzveidību, veidot vajadzību pēc klases tradīcijām gan ikdienas, gan svētku situācijās;
- sekmēt savu un citu emociju apzināšanos un prasmi tās kontrolēt;
- pilnveidot prasmes uzturēt pozitīvas savstarpējās attiecības;
- rosināt skolēnus paškontrolei un sevis mērķtiecīgai pilnveidošanai;

- apgūt pamatzināšanas pirmās palīdzības sniegšanā, rīcība dažādos nelaiemes gadījumos;
- iegūt zināšanas par ceļu satiksmes noteikumiem un drošību.

Tematiskās grupas	Stundu temati
Vērtībizglītība un sagatavošana dzīvei sabiedrībā	Sevis apzināšanās jeb pašidentitāte.
	Mērķtiecība. Zinātkāre.
	Savstarpējās attiecības.
	Konfliktu risināšana.
	Ētiskās vērtības.
Piederība valstij	Ģimene un dzimta.
	Piederība pilsētai.
	Valstiskā identitāte.
	Nacionālā identitāte.
	Multikulturāla vide.
Pilsoniskā līdzdalība	Tiesības un pienākumi.
	Pilsoniskās līdzdalības iespējas un prasmes.
	Ilgspējīga attīstība.
Karjeras izvēle	Profesiju daudzveidība. Profesijas manā ģimenē.
	Mani pienākumi ģimenē. Mani vaļasprieki. Mana sapņu profesija.
	Dienas režīms.
	Mācības - skolēna darbs.
	Karjeras vīzija.
Veselība un vide	Uztura ietekme uz skolēna darbaspējām un sekmēm mācībās.
	Sakarība starp uzturu un veselību. Uzturs kā riska faktors dažādu slimību attīstībā (zobu kariess, avitaminoze, aptaukošanās, sirds un asinsvadu slimības u.c.)
	Veselīgu ēšanas paradumu veidošana.
	Fiziskās aktivitātes kā veselības pamats.
	Veselīga vide.
	Datoratkarība un citi atkarību izraisošie procesi. To izraisošie faktori.
Drošība	Satiksmes drošība.
	Drošība ekstremālās situācijās.
	Elektrodrošība.
	Ugunsdrošība.
	Rīcība nelaiemes gadījumā.
	Skolas evakuācijas plāns.
	Nevēlami svešinieki.

Klašu grupa: 4. klase

Mērķis: veicināt skolēnu saskarsmes iemaņas, veidojot tikumiskus paradumus un prasmi veikt patstāvīgu izvēli dzīves situācijās.

Uzdevumi:

- apzinoties un iepazīstot kultūru daudzveidību un globalizācijas procesus
- pilnveidot saziņas prasmes un vēlmi mainīties ar domām, priekšstatiem un jūtām;
- pilnveidot prasmi saskaņot savas vajadzības ar citu vajadzībām, veicot kopīgas darbības;
- pilnveidot prasmi spriest un izteikt savu viedokli, izprotot savu un citu vērtību sistēmu;
- veidot atbildības izjūtu par savām emocijām un darbību;
- iemācīties atbilstoši rīkoties nelaimes gadījumos, pilnveidot zināšanas par pirmās palīdzības sniegšanu, kā nodrošināt atbildīgo institūciju palīdzību;
- apgūt sadzīves tehnikas lietošanas nosacījumus.

Tematiskās grupas	Stundu temati
Vērtībizglītība un dzīvei sagatavošana sabiedrībā	Sevis apzināšanās jeb pašidentitāte.
	Mērķtiecība. Zinātkāre.
	Savstarpējās attiecības.
	Konfliktu risināšana.
	Ētiskās vērtības.
Piederība valstij	Ģimene un dzimta.
	Piederība pilsētai.
	Valstiskā identitāte.
	Nacionālā identitāte.
	Multikulturāla vide.
Pilsoniskā līdzdalība	Tiesības un pienākumi.
	Pilsoniskās līdzdalības iespējas un prasmes.
	Ilgtspējīga attīstība.
Karjeras izvēle	Es un mani dotumi.
	Mani darba ieradumi. Sadarbības prasmes.
	Brīvais laiks un tā izmantošana.
	Mācīšanās prasmes un sasniegumi.
	Profesiju daudzveidība, prestižs un pievilcība.
	Lietišķā valoda, tās nozīme ikdienas dzīvē.
Veselība un vide	Personīgā higiēna. Rūpes par ārējo izskatu.
	Sakopta apkārtējā vide un pašapkalpošanās prasmes.

	Ārējās vides ietekme uz cilvēka veselību.
	Dienas režīms. Veselību ietekmējošu paradumu veidošanās.
	Datoratkarība un citi atkarību izraisošie procesi, to veicinošie faktori.
Drošība	Satiksmes drošība.
	Drošība ekstremālās situācijās un evakuācija.
	Ūdens.
	Ugunsdrošība.
	Pirotehnika.
	Bīstamie atradumi (lādiņi, ķīmiskās vielas, medikamenti, šļirces u.c.).

7. Klases audzinātāja darba dokumentācija.

- Klases audzināšanas darba plāns (perspektīvais plāns) mācību gadam.
- Izglītojamo izpētes, aptauju plānojums un veiktās aktivitātes.
- Izglītojamo izpētes materiāli, to apkopojums un analīze.
- Materiāli par audzināšanas darbu klasē (diplomi, pateicības, foto, afišas un c.)
- Atskaites par klases pasākumiem, raksti skolas mājas lapai.
- Drošības instruktāžu mape (skolotāju istabā).
- Informācija par sadarbību ar vecākiem (individuālās sarunas e-klasē).
- Klases sapulču protokolu kopijas.